

[Anders Andersen]

Jeg har ønsket at fremføre disse synspunkter i forbindelse med denne debat, fordi jeg gerne vil have debatten til at køre på en anden måde end hidtil. Jeg tror ikke, finansministeren har nogen løsning på det voksende problem, vi står med, hverken med hensyn til beskæftigelsen eller med hensyn til betalingsbalanceunderskuddet, og derfor er det, at jeg for venstres vedkommende gerne vil lægge et nyt moment ind i denne debat.

Kjelgaard (KF):

Den forespørgsel, kommunisterne her retter til regeringen, tror jeg ikke man forventer et klarere svar på, end man allerede har fået, og jeg tror heller ikke, kommunisterne ønsker at få det rigtige svar, for så må de i høj grad ændre deres politik, i hvert fald hvis de vil være med til at hjælpe regeringen med at sænke renteniveauet. Det tror jeg ikke de vil. Det vil ikke ligne kommunisterne, som under debatten om hindring af virksomhedslukninger udgav sig for at interessere sig for virksomhederne og deres overlevelsessevne, mens det egentlige mål var en stærkere samfundsstyring. Nu kommer man i dag og forsøger igen at give udtryk for, at man ønsker at sænke virksomhedernes omkostninger. Jeg betragter denne forespørgsel som næsten lige så hyklerisk som den om hindring af virksomhedslukningerne. Er det ikke kommunisterne, der sædvanligvis snakker om virksomhedernes enorme profitter og magt? Det har vi også hørt i dag. Er det ikke kommunisterne, der sædvanligvis stiller krav uden hensyn til noget som helst? Krav om kortere arbejdstid, krav om længere ferier, krav om fuld dækning for prisstigninger osv. Selv om man ved, at danske virksomheders konkurrenceevne er delvis ødelagt, så bruger man til tider ufine metoder for at få sine krav opfyldt.

Jeg er helt overbevist om, at kommunisterne inderst inde godt ved, at de bærer en stor del af skylden for, at vort hjemlige renteniveau er så højt, som tilfældet er. Deres krav om mere og mere i løn har været med til at presse renteniveauet op. Direktør Arne Lund, Dansk Arbejdsgiverforening, havde forleden dag en udmærket artikel i Erhvervsbladet om forholdet mellem lønomkostninger og rentens højde. Den vil kommunisterne have glæde af at læse. Den siger ganske klart, at når lønomkostningerne stiger stærkere end pro-

duktionen, så opstår der en overskudskøbekraft, der forøger underskuddet på betalingsbalancen. Så svækkes konkurrenceevnen og vi importerer mere, end vi eksporterer, det vil sige, at der går flere penge ud af landet, end vi får ind, og det medfører næsten automatisk en højere rente.

Lønudviklingen og for den sags skyld også udviklingen i arbejdsløshedsunderstøttelsen er altså blandt de indenlandske faktorer, der har været med til at fremkalde det høje renteniveau. Skal vi derfor have en lavere rente, er det på tide, at vi får lønudviklingen bragt i bedre overensstemmelse med produktionen og får stigningen i lønomkostningerne bragt under den stigning, der finder sted i de lande, vi skal konkurrere med.

En anden indenlandsk faktor, der spiller en væsentlig rolle, er efter min mening boligbyggeriet. Her må kommunisterne også sadle om. For jeg skal tage meget fejl, om ikke netop de gang på gang har krævet, at det boligforlig, der i sin tid blev indgået om bygning af 40.000 boliger om året, skal overholdes. Et sådant krav trækker i stik modsat retning af det, man nu tilsyneladende ønsker: en lavere rente. Der er efter min personlige mening bygget alt for mange, alt for store og alt for dyre boliger. Boligstandarden, selv i såkaldt billigt, socialt byggeri, ligger langt over det, vi egentlig har råd til. Danmark er et af de lande i verden, der pr. indbygger disponerer over flest boligkvadrater, og det er vi glade for, men hvad enten vi kan lide det eller ej, så har boligbyggeriet lagt beslag på alt for stor en del af den kapital, der er til rådighed i samfundet, og det har næsten automatisk givet den alt for høje rente og dermed en husleje, bogstavelig talt ingen af os har råd til at betale uden en eller anden form for støtte. Og så er det lige meget, om vi taler om rentesikring, boligsikring eller fradrag på selvangivelsen. Vi har, hvis vi skal være ærlige, bygget for stort og for dyrt, og man taler mod bedre vidende, hvis man siger, at vi kan bygge os ud af vanskelighederne eller bygge os til en lavere rente ved at bygge endnu flere boliger.

Lønomkostningerne og boligbyggeriet er et par af de indenlandske faktorer, der er med til at bestemme rentens højde, og jeg er overbevist om, at vi alle sammen kunne bidrage til en væsentlig rentereduktion ved at slække på vore krav på bare de to områder.